

Posudek vedoucího práce

Lenka Horská

HISTORIE SOCIÁLNÍCH ČINNOSTÍ V PODNIKU A JEJICH OPTIMÁLNÍ MODEL V TRŽNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

Výběr tématu:

Téma je velmi aktuální v době, kdy zejména nadnárodní zaměstnavatele v ČR využívají ve velkém rozsahu to čemu se říká „social benefits“ a které stále více zahrnují i sociální služby. V USA jsou časté služby na pomoc rodinám zaměstnanců i služby na pomoc sociálně a zdravotně znevýhodněným. Česká republika měla dobré podnikové sociální služby. Tuto myšlenku rozšířil např. Tomáš Baťa ve Zlíně i ve svých továrnách v cizině (Kanada, Argentina, Indie, a další). Historické připomenutí a zhodnocení jejich užitečnost pro přítomnost je velmi užitečné.

Zvolená struktura práce:

V úvodu autorka seznamuje čtenáře s dostupnou literaturou, se zvolenou metodikou a s pojmy, se kterými bude pracovat.

Vlastní práce je rozdělena do 4 částí které na sebe logicky navazují: (1) historie, (2) vývoj po 1990, (3) současná praxe a pokus o optimalizaci, a (4) výzkum současné praxe ve třech podnicích (Paramo, Foxconn a Tesla) v pardubickém regionu. Práci uzavírá závěrečná kapitola.

Struktura je vhodně volená vzhledem k danému tématu.

Hodnocení práce:

Metodika byla vhodně vybraná, kombinuje historický přístup s komparatistickým v sociálním čase i prostoru. Rekonstrukci z literárních pramenů vhodně doplňuje popisem praxe 3 vybraných podniků v pardubickém kraji a řízenými rozhovory s jejich zaměstnanci. Získané poznatky dávají dostatečnou bázi k závěrům.

V historické části popisuje jednak širší právní rámec, jednak vlastní praxi sociální práce v podnicích. Snaží se přitom „nedublovat“ již dříve napsanou diplomní práci na velmi podobné téma, ale spíše v ní pokračovat. Je to chvályhodné, ale to má i své nevýhody, že místy čtenáři vadí neúplnost. Např. v části komunistického režimu čtenář postrádá zřetelné zdůvodnění koncentrace sociální práce na podnicích, které vedlo až k vypracování normativů sociální vybavenosti podniků.

Velmi pozitivní je podrobný popis baťovické praxe z dob první republiky, který vyvrací teze o tom, že sociální práce v podnicích je až produktem komunistického korporativismu.

Ve druhé části popisuje změny vyvolané privatizací a transformacemi, které souvisejí s posunem důrazu z personální administrativa na řízení lidských zdrojů.

Také se pokouší o identifikaci důvodů, proč došlo nejprve k útlumu a později k návratu některých forem podnikové sociální politiky. Opírá se přitom o dostatečný a reprezentativní literární fond.

Ve třetí části se věnuje současným představám, které ovlivňují pojetí sociální práce v podniku. Vychází z analýzy „lidského kapitálu“ a jeho sociálního obsahu, analyzuje současné postoje k sociální práci v podnicích, poukazuje na pozitivní zahraniční praxi. Vychází z literatury a identifikuje 4 důvody proč moderní podnik potřebuje sociální práci: (i) péči o prostředí, v němž lidé pracují, (ii) péči o samotné pracovníky, (iii) péči o rodinné zázemí pracovníků a (iv) péči o životní prostředí, v němž lidé žijí. Při jejich realizaci může spoléhat na veřejnou správu jen ve velmi omezeném rozsahu. ČR se nachází ve střeoevropském vlivu, kdy veřejná správa se zajímají především o skupiny sociálně vyloučených, tedy „nezaměstnanců“. Na tom také pak staví optimální představy o podnikové sociální práci.

Ve čtvrté části pak své představy ověřuje na třech podnicích. Přitom postupuje systematicky a překonává překážky, které souvisejí s tím, že podnikové sociální výhody jsou zpravidla zahrnovány do podnikového „tajemství“.

Práce končí prostým konstatováním, že pro sociální práci v podniku je prostor, zaměstnanci o něj mají zájem a vzpomínají na péči z doby minulé, a mezi překážky zmiňuje i skutečnost, že o tom je malá znalost, informovanost a profesionální podpory.

Práce vychází z české literatury, zahraniční zdroje jsou internetové. Použitá literatura je reprezentativní.

Po formální stránce práce splňuje podmínky, na takové práce kladené.

Práci hodnotím jako výbornou.

Při obhajobě by diplomantka mohla více rozebrat své představy o sociální práci v podniku, které v práci nejsou dostatečně zřetelné.